

«بسم الله الرحمن الرحيم»

موضوع: عوامل تهدید کننده روابط جنسی زوجین

استاد راهنما: حبیبه شاهنده

نویسندگان: فاطمه علیزاده، معصومه مولایی، فریده برزگر

حوزه علمیه ثامن الحجج (علیه السلام)

استان اردبیل

چکیده

خانواده اولین و مهم ترین و پربرکت ترین نهاد اجتماعی در تاریخی فرهنگ و تمدن انسانی است. متأسفانه یکی از بزرگترین مشکلات اجتماعی که گاهی به تهدید کننده روابط جنسی در جامعه کنونی بشر منجر می شود، عدم آگاهی زوجین به تکالیف جنسی متقابل می باشد که گاهی منجرستیزه ها و مجادله های خانوادگی است که ارکان خانواده را متزلزل می کند و سلامت روانی اعضای خانواده را به خطر می اندازد. پرداختن به موضوع عوامل تهدید کننده روابط جنسی و آسیب شناسی روابط زنا شویی به منظور دست یافتن به راهبرد های پیشگیری، یکی از مهمترین ضروریات خانواده است. خیانت، خودخواهی، ازدواج تحمیلی، عدم صداقت از جمله آسیب های تهدید کننده روابط زوجین می باشد.

شناسایی آسیب های تهدید کننده روابط بین زن و شوهر از اهداف مهم این مقاله می باشد.

کلید واژه: عوامل - تهدید - روابط جنسی - زوجین

مقدمه

خانواده به عنوان اولین نهاد اجتماعی، اصلی ترین و اساسی ترین رکن جامعه و بستر فرهنگ های گوناگون و زمینه ساز بدبختی و خوشبختی بشر و امت ها به شمار می آید که این نهاد، بر پایه ازدواج مرد و زن، شکل می گیرد و با تولید مثل، گسترش می یابد. در این نهاد، پایه اولیه شخصیت انسان صورت می پذیرد و مهم ترین عامل تکامل جامعه بشر است و به همین خاطر در اسلام، برای تأسیس، استوار سازی و اقتدار این نهاد و پیشگیری از فروپاشی آن، برنامه های و رهنمود های متکامل و بسیار مهمی ارائه نموده است. یکی از روابط مهم در روابط زوجین در خانواده روابط جنسی و زناشویی زوجین می باشد.

رضایت زناشویی و اهمیت آن در زندگی یکی از عوامل بسیار مهم و تعیین کننده در پیش بینی اندازه خلوص در یک رابطه عاشقانه و دوام آن و تمام شدن رابطه آن ها است. اما به دلایلی این رابطه گاهی با تهدیداتی مواجه می شود و در برخی موارد منجر به جدایی زوجین و فروپاشی خانواده می شود.

بنابراین بررسی عوامل آسیب زا و تهدید کننده روابط جنسی زوجین و ارائه راهکارهای مناسب برای تأسیس و اقتدار این نهاد سرنوشت ساز و پیشگیری از فروپاشی آن، از اهمیت این موضوع می باشد. همچنین تبیین و ارائه راهکارهایی برای صیانت از پایداری روابط زوجین در خانواده و پیشگیری از فروپاشی آن از اهداف این مقاله می باشد.

در مورد بحث خانواده و تبیین مسائل تهدید کننده و آسیب زای آن مقالات و کتاب های متعددی نگاشته شده است از جمله آسیب شناسی خانواده نوشته سید جعفر حق شناس که به عوامل آسیب زای خانواده و حیات اجتماعی خانواده و پرداخته شده است و همچنین مقاله عوامل تهدید کننده ساختار خانواده ایرانی نوشته ابراهیم فتاحی و دیگران که با استفاده از آیات قرآن به عوامل تهدید کننده ساختار خانواده ایرانی و بحران های پیش روی خانواده ها در صورت عدم رعایت اصول روابط خانوادگی پرداخته است.

موارد مهم تهدید کننده رابطه:

۱- خودخواهی

خودخواهی یکی از موارد مهم تهدید کننده رابطه می باشد. ورود به یک رابطه عاشقانه به معنی ورود به یک کلاس درس از بین بردن خودخواهی است که ما یا اجازه می دهیم که این تجربه ما را بهتر کند و یا تلخ تر می شویم. مقدم کردن کسی بر خودمان معمولاً کار دشواری است چون ذات انسان به شکلی می باشد که خودمان را به همه چیز و همه کس مقدم بدانیم. هر بار که در این موضوع به خودمان جواب مثبت می دهیم، در مقابل پاسخ منفی به رابطه خود داده ایم. زن و شوهر برای داشتن روابط عاطفی خوب که در ادامه به داشتن رابطه جنسی مناسب منجر می شود به نوعی باید خود خواهی و خود بینی را کنار گذاشته تا بتوانند در کنار هم لحظات خوشی را تجربه کنند.

۲- نبخشیدن در روابط عاطفی

از جمله موارد تهدید کننده روابط جنسی زن و شوهر نبخشیدن در روابط عاطفی می باشد و باید به این موضوع نیز توجه بسیاری کرد. البته به این نکته توجه داشته باشید که بخشیدن با فراموش کردن تفاوت بسیاری دارد. زمانی که نتوانیم این موضوع را درک کنیم، ناراحتی هایمان را برای مدتی طولانی دررون خودمان نگه داشته میشود. این ناراحتی ها در آخر شروع به ویران کردن زندگی هایمان از داخل به بیرون می کنند. بخشش، به معنی آزاد کردن خودمان است تا خداوند بخشاینده متعال، ما را التیام دهد و به معنی تبرعه کردن دیگران نیست. برای زندگی کردن باید فراموش کردن تلخی ها در روابط به یک عادت اخلاقی د رزندگی تبدیل کنیم.

۳- کنکاش د ر گذشته زوجین

تعریف کردن طرف مقابل خود با گذشته اش جزء بدترین کارهایی است که میتوان انجام داد و یکی دیگر از عوامل تهدید کننده رابطه می باشد، به طوری کلی باید با چیزی که در حال حاضر هست تعریف شود. در هر صورت گذشته هایمان روی زندگی همه افراد تاثیر دارد اما تنها زمانی که خودمان اجازه دهیم می تواند زمان حالمان را کنترل کند. گفتن واقعیت های گذشته به یکدیگر اهمیت دارد اما مهمتر این است که با دیدن تغییراتی که خداوند در زندگی همسرمان ایجاد

می‌کند، به گذشته‌های همدیگر احترام بگذاریم. آنچه که در گذشته اتفاق افتاده است بهتر است فراموش شود و ساختن آینده مدنظر قرار بگیرد.

۴-عدم صداقت

عامل ایجاد یک رابطه سالم در زندگی تمام افراد جهان صداقت هست و عدم صداقت برعکس آن از موارد تهدید کننده رابطه می‌باشد و در مراحل بالای زندگی مانند ازدواج ممکن است حتی باعث سردی زن نسبت به شوهر شود. صداقت اعتماد را به وجود می‌آورد. زن یا شوهری که با همسر خویش صادق نیست و با دادن وعده و وعیدها قصد ادامه زندگی دارد، با رفتار خویش کانون گرم و صمیمی خانواده را دچار تزلزل خواهد کرد. زن و شوهری که از واقعیت‌ها دور می‌باشند و در عالم توهم و تخیلات زندگی می‌کنند، نمی‌توان گفت که زندگی موفق خواهد داشت. برخی از زمان‌ها پنهان کردن حقایق (پنهان کاری) و فریب دادن (فریب کاری) سبب می‌گردد ارکان خانواده متزلزل گردد و از عوامل تهدید کننده رابطه می‌باشد. (اصلائی، ابراهیم، زن و شوهری، تهران، ص ۹۰)

۵-تنوع طلبی و هوس رانی

یکی دیگر از عوامل تهدید کننده رابطه و مواردی که موجب آسیب دیدن رابطه و حتی خانواده‌ها می‌شود تنوع طلبی یا هوسرانی است که فرد به احساسات خود توجه می‌کند، و با فرد دیگری غیر از همسر و یا نامزد خود وارد رابطه می‌شود و رابطه خود با همسر قبلی را سست می‌نماید به همین جهت این موضوع برای بسیاری از افراد قابل بخشش نیست و در نهایت درصد بسیاری منجر به جدایی خواهد شد. در این شرایط عواملی از قبیل زیبایی و یا ثروت طرف مقابل موجب گرایش به روابطی خارج از چارچوب خانواده یا برقراری روابط پنهانی می‌گردد. این شرایط باعث از دست دادن رابطه قبلی خواهد شد و در بنیان خانواده ممکن است ممکن است باعث از هم پاشیده شدن خانواده شود.

۶-عدم توجه به نیازها یکدیگر

در یک رابطه عاشقانه و در مراحل بالاتر در ازدواج یکی از مهم‌ترین موارد نگه داشتن رابطه، توجه به نیازهای یکدیگر می‌باشد که جزئی از اصول زندگی مشترک می‌باشد. افرادی در ایجاد و

قاعده‌ی ماهواره و اینترنت در خانه‌ها، ذائقه جنسی را تغییر و میل به تنوع طلبی جنسی را افزایش داده و از جذابیت زن و شوهر برای یکدیگر کاسته است. علاوه بر این عدم رعایت مرزهای اخلاقی میان زن و مرد از جمله مشاهده تصاویر و فیلم‌های مستهجن به شکل گروهی، سطح حیا را کاهش داده است. استمرار این وضعیت در روابط زن و مرد، در کنار افزایش حضور در مجالس دوستانه و مجالس خانوادگی، بدون رعایت قواعد اخلاقی نیز منجر به بی‌تفاوتی مرد در مقابل رفتارهای جنسی همسرش شده است.

به گفته برخی کارشناسان، نارضایتی جنسی از مهم‌ترین عوامل طلاق در ایران است و بیش از ۵۰ درصد طلاق‌ها ناشی از مشکلات و اختلالات جنسی می‌باشد. برخلاف برخی گمان‌ها، رابطه‌ی جنسی زن و مرد نه تنها یک رابطه‌ی جسمی شهوانی نیست بلکه آثار بسیاری در روابط زناشویی دارد، این رابطه عاملی برای تقویت حس اعتماد به نفس، رهایی از تنش‌های روزانه، افزایش صمیمیت و بالابردن حس حمایت‌گری مردان از زنان است. تأثیر روابط جنسی در استحکام زناشویی به قدری است که برخی ابراز کرده‌اند با وجود علاقه‌ی بسیاری که به همسر خود دارند، دیگر قادر به ادامه زندگی با او نیستند؛ زیرا او همواره از برقراری رابطه‌ی جنسی طفره می‌رود. ناکامی جنسی در مردان آثاری از قبیل افسردگی، کم‌حرفی با همسر، افزایش احتمال روابط مشروع یا نامشروع با دیگران، تمایل به اعتیاد و بی‌انگیزگی را در پی خواهد داشت و این ناکامی در زنان به دلیل آنکه نیاز جنسی خود را صراحتاً بیان نمی‌کنند احتمال ناسازگاری، بهانه‌جویی، سلطه‌گری، سرگرم کردن خود به امور مختلف، خودنمایی جنسی و حتی برقراری روابط نامشروع را افزایش می‌دهد.

در گذشته ساختارهای فرهنگی؛ حیا، صبر جنسی و عفت را نهادینه می‌کرد و خانواده را به مثابه‌ی نهادی مقدس معرفی می‌نمود که پاسداشت آن پذیرش محدودیت‌ها را ممکن می‌ساخت. از سوی دیگر ازدواج موقت و تعدد زوجات این فرصت را برای مردان فراهم می‌ساخت که نیازهای جنسی خود را در چارچوب مشروع پاسخ نمایند. اما امروزه هم تکنولوژی‌های جدید رسانه‌ای تنوع طلبی جنسی را رواج می‌دهند، هم اهمیت حیا و غیرت و تقدس خانواده رفته رفته جای خود را به فردگرایی و کام‌روایی می‌دهد و هم راه‌های مشروع برای رفع نیاز جنسی تقبیح می‌گردد. تا نتیجه آن از یک سو افزایش آستانه رضایت‌مندی جنسی را با مشکل و در نتیجه تهدید مواجه سازد.

منابع و مأخذ

- قرآن کریم
- نهج البلاغه

- a. _____، دختران جوان و هویت جنسی، سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۳.
- b. ابن بابویه القمی، محمد بن علی بن الحسین، من لایحضره الفقیه، قم، موسسه انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ سوم، ۱۴۱۳ق.
- c. اسد پور، اسماعیل «باورهای منطقی درباره انتخاب همسر»
WWW.SHAMISAPSY.COM
- d. اگرین، تانیا، «آموزش در خانه و منافع آن»، سیاحت غرب، ش ۳۵، خرداد ۱۳۸۵.
- e. الحرالعاملی، محمد بن الحسن، تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه، بیروت، موسسه آل البیت لاحیاء التراث، الطبعة الاول، ۱۴۱۶ق.
- f. الدیلمی، حسن بن ابی الحسن، ارشاد القلوب، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۴۱۲ق.
- g. الطبرسی حسن بن الفضل، مکارم الخلاق، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۴۱۲ق.
- h. الكلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، چاپ چهارم، ۱۳۶۵.
- i. آرکاوی، استفان، هفت عادت خانواده‌های کامروا، ترجمه شاهرخ مکوند حسینی و داوود محب علی، تهران، انتشارات رشد، چاپ اول، ۱۳۸۰.

ج. سال، دیوید، مرد توانا، ترجمه سعید مرادی، تهران، انتشارات ورجاوند، چاپ اول، ۱۳۸۳.

k. سعیدی، علی اصغر، «سبک زندگی، هویت و ساختار اجتماعی»،

WWW.AA.SAEIDI.COM

ا. شلسینگر، لارا، قدرت زن، زندگی خود و همسران را دگرگون سازید، ترجمه دنیس آژییری، تهران، نشر ثالث، چاپ اول، ۱۳۸۶.

m. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت، موسسه الوفاء، ۱۴۰۴ق.

n. مورگان، مارابل، زن کامل، ترجمه پریسا علی نیا، تهران، انتشارات خجسته، چاپ دوم، ۱۳۷۷

۲. بیگ محمدی اندریان، محمدرحیم، چهل حدیث ازدواج، نشر معروف، قم، ۱۳۷۷

۳. ۱۰- کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، "اصول کافی"، ج ۲، تهران، دارالکتب الاسلامی، ۱۳۶۳

۴. ۱۱- محمد بن حسن الحر العاملی، وسائل الشیعه، موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، قم ۱۳۸۹

۵. ۱۲- محمدرضا، ضمیری، دختران و ازدواج تحمیلی، کتاب زنان ش ۲۴، به نقل از سایت حوزه دات نت،

۶. ۱۳- محمدی ری شهری، محمد، دوستی در قرآن و حدیث: ص ۸۸ ح ۱۶۰

۷. ۱۵- محمد ری شهری، محمد میزان الحکمه، چاپ اول، ج ۱۰ مکتبه الاعلام الاسلامیه قم، ۱۳۶۲

۸. ۱۶- میرزا حسین، نوری، مستدرک الوسائل، ج ۱۴، نشر موسسه آل البیت، ۱۳۲۰

۹. ۱۷- محمدی ری شهری، محمد، دانشنامه قرآن و حدیث، انتشارات دارالحدیث، قم، ۱۳۹۰
۱۰. ۱۸- محمدی ری شهری، محمد، دوستی در قرآن و حدیث، ناشر: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث، قم، ۱۳۸۳
۱۱. ۱۹- محمدی ری شهری، محمد، تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث، ناشر: مشعر، قم، ۱۳۸۷
۱۲. ۲۰- متقی هندی، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، ج ۱۶، موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، قم، ۱۳۸۷
۱۳. ۲۱- مجلسی، محمدباقر بن محمدتقی، بحار الانوار ج ۹۳، دار احیاء التراث العربی، بیروت، بی تا
۱۴. ۲۲- نجاریان، فرزانه، "عوامل مؤثر در کارایی خانواده"، دانشگاه آزاد اسلامی (پایان نامه کارشناسی ارشد)، ۱۳۷۵
۱۵. ۲- حر عاملی، محمد بن حسن، "وسائل الشیعه"، قم، موسسه آل البیت لاحیاء التراث، ۱۴۱۴ ق
۱۶. ۳- حرانی، ابو محمد، "تحف العقول"، ترجمه: صادق حسن زاده، قم، آل علی، ۱۳۸۷
۱۷. ۴- ساروخانی، باقر، "جامعه شناسی خانواده"، تهران، سروش، ۱۳۷۹
۱۸. ۵- محمد رضا، سالاری فر، خانواده در نگرش اسلام و روان شناسی، سمت، تهران، ۱۳۸۴ ش، ص ۸۸
۱۹. ۶- شیخ صدوق، علل الشرائع، ترجمه ذهنی تهرانی، قم، کتاب فروشی داوری، چاپ اول، ۱۳۸۵
۲۰. ۷- شیخ تاج الدین محمد بن محمد بن حیدر، شعیری، جامع الاخبار، انتشارات رضی، قم، ۱۳۶۳ ص ۱۰۲

۲۱. ۸- ضمیری، محمدرضا، دختران و ازدواج تحمیلی، کتاب زنان ش ۲۴، به نقل از سایت حوزه دات نت،

۲۲. ۹- قنادان، منصور، "جامعه‌شناسی مفاهیم کلیدی"، تهران، آوای نور، ۱۳۷۵

۲۳. -اصلانی، ابراهیم، زن و شوهری، تهران، نشر قو، چاپ اول، ۱۳۸۷.

۲۴. -نارضایتی جنسی یکی از مهم‌ترین علل طلاق»، تابناک، ۸۷/۹/۶، کدخبر ۲۶۹۴۰